

Представлена обобщенная типология видов затрат предприятий на логистически-снабженческую деятельность обусловлена не только необходимостью более тщательного управления ими, но и возможностью детального их анализа и диагностирования с целью оптимизирования.

Литература:

1. Телішевська О.Б., Кузьмін О.Є. Типологія витрат на логістично-постачальницьку діяльність підприємств. *Бізнес Інформ*. 2017. № 3. С. 231-236.

СПОЖИВЧА ВАРТІСТЬ: ВІД МІФІВ ДО РЕАЛЬНОСТІ

Обозна М.Д., Сопельник В.О.

Науковий керівник: Бабайлов В.К., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Поняття «споживча вартість» існує протягом декілька століть. Її по різному розуміли й визначали різні покоління дослідників. Але до 2019 року ніхто з них навіть не ставив під сумнів взагалі існування такого виду вартості. Метою даної доповіді й є доведення відсутності споживчої вартості взагалі. Для цього були проаналізоване розуміння споживчої вартості основними її захисниками. При цьому, перш за все, виконуються матеріали статті [1].

Вперше поняття «споживча вартість» ввів Аристотель [2]. Він розуміє її як вартість, яка «споживається» всередині натурального господарства. Це вартість, споживана самими виробниками продукту. Це вартість не на продаж. Але він не акцентує увагу на тому, що до споживання продукту його ще необхідно зробити, витратити працю. Він однак не зміг зрозуміти, що його «споживча вартість» – це, фактично, «трудова вартість». Необхідно відзначити такий нюанс: споживча вартість за Аристотелем походить не від потреб, а від процесу споживання.

Поняття «споживча вартість» використовує також й Давид Рікардо, «розвиваючи» і відзначаючи «недолік» трудової теорії Сміта: «Вартість визначається не тільки витратами праці, а й потребами споживача» [3]. Але на відміну від Аристотеля, який вважав, що споживчу вартість створює виробник продукту, Рікардо вважав, що споживчу вартість визначає покупець, і що вона пов'язана не з процесом споживання товару, а з потребами покупця. Правда, він так і не з'ясував, як та чим споживча вартість вимірюється, не зрозумів, що вартість товару вимірюється і грошовими можливостями покупця, в основі яких знаходяться теж витрати праці покупця, які вимірюються витратами його праці, рівними його заробітній платі.

Маржиналісти, представники австрійської школи Ст. Джевонс (1835-1882), К. Менгер (1840-1921), Е. Бем-Баверк (1851-1914), Ф. Візер (1851-1926), Я. Вальрас (1834-1910) та інші через сто років на відміну від Рікардо стверджували, що вартість взагалі визначається не витратами праці, а тільки потребами людини, що існує тільки споживча вартість, що споживча вартість лежить в основі мінової вартості [3].

Але вони теж, як і Аристотель та Рікардо, навіть не підозрювали, що в основі такої споживчої вартості лежать не потреби, а грошові ресурси, грошові можливості покупця, які теж є результатом витрат праці.

Але головним аргументом проти існування споживчої вартості є два. Для існування вартості будь-якого товару необхідно дві умови: витрати праці на його виробництво; и реальний акт обміну цього товару. Відсутність хоча б однієї умови свідчить про відсутність й вартості товару. Споживча вартість – це вартість потреби. Але жодна потреба за самою своєю суттю ніколи не може бути обміняна на інший товар! Тому будь-яка потреба не володіє ніякою вартістю, в тому числі і споживчою.

Висновки. Доведення відсутності споживчої вартості усуває всякі непотрібні, схоластичні за своїй суті дискусії про споживчу вартість. Це до того ж поглиблює розуміння істинного предмету економіки – вартості взагалі.

Література:

1. Бабайлов В.К., Приходько Д.О. Джерело утворення вартості: момент істини. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. № 2(23). 2019. Х.: Стиль-Издат, 2019. С. 13-20.

2. Основи економічної теорії: підручник. За ред. проф. С.В. Мочерного; худож. оформ. В. М. Штогриня. Тернопіль: АТ «Тарнекс» за участю АТ «НОЙ» та вид-ва «Світ», 1993. 688 с.

3. Бартенев С.А. Экономические теории и школы (история и современность): курс лекций. М.: БЕК, 1996. 352 с.

ВПРОВАДЖЕННЯ КЛАСТЕРНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ

Обозна М.Д., Сопельник В.О.

Науковий керівник: Блага В.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Інноваційна діяльність є важливою складовою розвитку економіки країни, рівень її розвитку створює основу стійкості економічного зростання, сприяє реалізації стратегічних завдань та розвитку національної економіки.

В контексті даного дослідження був проведений огляд зарубіжного досвіду кластерної політики на рівні держави в різних країнах, проаналізовано моделі державного управління інноваційних кластерів з метою розвитку національної економіки.

Проаналізований досвід таких країн, як США, Канада, Німеччина, Австрія, Франція, Великобританія, Італія, Фінляндія, Японія.